

Fent xarxa

L'experiència de l'Estratègia BCN Antirumors

Novembre 2014

Aquest document ha estat produït en el context del Projecte C4i-Communication for Integration, una iniciativa conjunta del Consell d'Europa i la Comissió Europea sota l'Acord de finançament HOME/2012/EIFX/CA/CFP/4190. A partir del reconeixement de l'Estratègia BCN Antirumors com a bona pràctica de gestió de la diversitat impulsada per la Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat de l'Ajuntament de Barcelona, aquest projecte ha permès la posada en marxa d'estratègies antirumors a 10 ciutats europees, amb el suport de la transferència de coneixements aportada per Barcelona mitjançant la sistematització de la seva experiència en una sèrie de documents i presentacions realitzades en el període 2014-2015 de desenvolupament del projecte.

Administradora del Projecte C4i: Lilia Kolombet, Consell d'Europa

Coordinació del Projecte C4i: Gemma Pinyol (Gener-Juny 2014) i Christina Baglai (Juny 2014-Juny 2015)

*Autoria d'aquest document: Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat, Ajuntament de Barcelona, Responsable C4i Ramon Sanahuja. **Han contribuït a aquest document:** Cristina Velásquez, Marifé Calderon i Kira Bermúdez, del Programa BCN Interculturalitat, amb la col·laboració de Carolina Astudillo, de QSL Serveis Culturals, i de Rafa Crespo i Lola López, del Centre d'Estudis Africans i Interculturals (CEA).*

Fent xarxa

L'experiència de l'Estratègia BCN Antirumors

Índex

1. Introducció
2. Marc conceptual de la Xarxa BCN Antirumors
3. Breu descripció de l'experiència de la Xarxa BCN Antirumors
4. Objectius
5. Etapes i línies d'actuació
6. Persones implicades a la Xarxa i canals de participació
7. Difusió: Impacte de la comunicació
8. Recursos
9. Objectius aconseguits (evolució i impacte)
10. Sistemes de seguiment i avaluació de la Xarxa
11. Dificultats i solucions
12. Oportunitats, recomanacions i reptes de futur
13. Annexe: Fonts d'informació

Fent xarxa

L'experiència de l'Estratègia BCN Antirumors

1. Introducció

Com a punt de partida d'aquest document, es destaquen alguns fets sobre el context social i polític en el que es va crear la Xarxa BCN Antirumors, així com algunes dificultats que la xarxa ha intentat resoldre.

La Xarxa BCN Antirumors (la Xarxa) és uns dels eixos estratègics de treball de l'Estratègia BCN Antirumors (EBA). Creada al juliol del 2010, neix de la voluntat de l'Ajuntament per donar resposta a la demanda de la base associativa de la ciutat per comptar amb una xarxa que treballés per desmuntar els rumors i estereotips cap a la diversitat cultural. L'objectiu originari recollit al Pla BCN Interculturalitat (2010) es definia en el seu eix 8, «De l'estereotip al coneixement», on es proposa «el disseny d'una estratègia de ciutat contra els rumors negatius i sense fonament que dificulten la convivència en la diversitat, a partir del treball en xarxa amb diferents actors i entitats socials».

El projecte es posa en marxa al mes de març del 2010, un any abans de les eleccions municipals i amb molta empenta per part de les entitats que havien participat en l'elaboració del Pla BCN Interculturalitat (2010) i que la majoria de les quals anteriorment ja treballaven en col·laboració amb l'Ajuntament en accions d'acollida i participatives relacionades amb la diversitat cultural.

La Xarxa es va pensar per la participació de tota la població. Les seves accions estan dissenyades per un impacte a nivell de ciutat i també s'adapten a una diversitat de contextos (barris i sectors).

Altres informacions contextuais importants són:

- No es coneixien antecedents de campanyes o formacions antirumors
- La primera pregunta interna que existia a l'Ajuntament era "S'ha de parlar dels rumors? S'han de treballar?"
- En totes les enquestes, la immigració sortia com el 1er o 2on problema social
- Les entitats d'àmbit social/acollida manifestaven dificultats per treballar perquè eren acusades d'afavorir només als immigrants
- Començava a notar-se l'impacte social de la crisi econòmica
- Hi havia discursos que alimentaven els rumors contra les persones migrades: mitjans de comunicació, algunes agrupacions polítiques, professionals de l'administració, etc.
- Existien poques fonts amb informació fiable
- No hi havia conflictes explícits atribuïbles a mala convivència intercultural

2. Marc conceptual de la Xarxa BCN Antirumors

El marc conceptual de la Xarxa és el mateix que fonamenta l'EBA. Per fer-ne un recordatori, recuperem el que es menciona en el Pla d'Acció de la Xarxa 2012-2014:

La Xarxa BCN Antirumors treballa i contribueix a un model intercultural de la ciutat a partir dels tres principis fonamentals que guien tota la seva acció i que no es poden entendre de manera separada ja que estan plenament interconnectats.

1. Principi d'equitat: Promoció de la igualtat real dels drets i deures i d'oportunitats socials de tots els ciutadans i ciutadanes. Afavoriment de l'equitat lluitant contra de les situacions d'exclusió i discriminació, especialment les relacionades amb l'origen i les diferències culturals.

La Xarxa BCN Antirumors lluita per fer visibles el compliment real dels deures i l'estat real de gaudi dels drets que tenen totes les persones, amb independència del seu origen. D'aquesta manera, es treballa per eliminar falses concepcions i vivències d'injustícia, desigualtat entre ciutadans i competitivitat pels recursos, que afavoreixen l'exclusió i la discriminació social.

2. Principi de reconeixement de la diversitat: Necessitat de reconèixer, valorar i respectar la diversitat. Aprofitament de les oportunitats que es deriven de la diversitat sociocultural.

La Xarxa BCN Antirumors aposta per atorgar valor a la societat plural i combatre els rumors i estereotips sobre diversitat cultural per no convertir el dret a la diferència en un generador de discriminació, hostilitat, ressentiment i rebuig social. S'aposta per establir relacions de no-competitivitat, cooperació i col·laboració real per extreure el màxim profit social de la diversitat existent.

3. Principi d'interacció positiva: A partir del reconeixement de les diferències cal posar l'èmfasi en el sentiment de pertinença compartit, basat en els aspectes comuns i compartits que ens uneixen a tots els ciutadans i ciutadanes. La convivència es treballa en la quotidianitat i és important que estimulem el contacte, el coneixement mutu i el diàleg com a via per reforçar aquesta esfera comuna i un sentiment de pertinença que és el fonament de la cohesió social.

La Xarxa BCN Antirumors treballa per visibilitzar i informar sobre els aspectes comuns i compartits per totes les ciutadanes i ciutadans de Barcelona, amb independència del seu origen. També en el foment d'un entorn advers a la propagació de rumors i estereotips, basant les relacions entre persones de diferents orígens en relacions de confiança i coneixement mutu.

3. Breu descripció de l'experiència de la Xarxa BCN Antirumors

- La Xarxa és una de les línies estratègiques d'acció de l'Estratègia BCN Antirumors i es defineix com un espai de col·laboració i coordinació entre persones, associacions, entitats, equipaments, programes i serveis municipals i l'Ajuntament de Barcelona, que treballen per eliminar els rumors, els estereotips i les discriminacions que dificulten la convivència a la ciutat. Es caracteritza per ser una iniciativa en construcció, sempre oberta i flexible.
- La Xarxa ha definit tres nivells de participació en funció del seu grau de compromís i treball. Un nivell molt bàsic és el cinturó extern de la Xarxa, on estan representats tots els membres (més de 460 membres, actualment). A un nivell més funcional i operatiu es troben els grups de treball (amb una trentena d'entitats) i la Comissió Directora amb sis entitats.
- L'Oficina Tècnica de l'EBA (gestionada pel Programa BCN Interculturalitat de la Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat de l'Ajuntament) es troba present a tots els nivells de participació.
- La Xarxa cada dia treballa per "fer xarxa" i assolir així els seus objectius transversals, com la territorialització de les accions antirumors i trobar aliances amb sectors específics.
- A més de les reunions dels grups de treball i la Comissió Directora, es convida dos cops a l'any a tots els membres de la Xarxa a les Sessions Plenàries. Les plenàries de la Xarxa són l'espai de participació més ampli i tenen com a principals objectius:
 - Posar el comú tota la feina realitzada en un període determinat
 - Compartir nous materials, recursos i eines antirumors creats
 - Informar sobre accions noves o en marxa en el marc de l'Estratègia BCN Antirumors
 - Ser un espai de trobada, de coneixement mutu i posada en comú de propostes de futur per part de tots els membres de la Xarxa
- Les principals funcions de la Xarxa són:
 - a) Sensibilització:** Dur a terme accions i projectes antirumors. Es distingeixen tres tipus d'accions:
 - **Accions impulsades per la Xarxa (entitats i Ajuntament)**, que serien accions elaborades des dels grups de treball resultants del pla d'acció anual.
 - **Accions impulsades per entitats de la Xarxa**, sense la participació de l'Ajuntament.
 - **Accions impulsades per l'Ajuntament** (Oficina Tècnica) sense la participació de les entitats de la Xarxa.
 - b) Propositiva:**
 - Fer aportacions en consultes de l'Ajuntament sobre l'estratègia que s'ha de seguir (materials per elaborar, adequació de missatges, etc.).
 - Aportar noves demandes, propostes i idees a la Xarxa (entitats i Ajuntament).

c) Consultiva:

- Cercar i oferir assessorament en l'àmbit intern entre els membres de la Xarxa.
- Atendre consultes i demandes d'altres xarxes, entitats i organismes en l'àmbit extern.

d) Informativa i comunicativa:

- Difondre les informacions sobre l'existència de la Xarxa i els seus objectius estratègics.
- Difondre els missatges antirumors clau en l'estratègia de la Xarxa.
- Cercar i fer visibles altres experiències antirumors d'arreu.

e) Investigadora i sistematitzadora

- Sistematitzar les accions, processos i resultats executats des de la Xarxa.
- Fomentar un vincle pràctic entre la recerca acadèmica i els objectius i estratègies de la Xarxa.

4. Objectius

Objectiu general

Mantenir la cohesió social i afavorir la interacció positiva i la convivència intercultural a la ciutat des de la igualtat, a través de la lluita contra els rumors, els estereotips i els prejudicis existents sobre la diversitat cultural a Barcelona.

Objectius específics

1. Desmuntar i frenar els rumors i estereotips que afecten la convivència.
2. Prevenir la propagació de nous rumors i la creació d'estereotips, prejudicis i actituds discriminatòries.
3. Facilitar la interacció positiva en la relació entre persones d'orígens culturals diversos per afavorir un context de no propagació dels rumors.

Objectius operatius 2014

- Consolidar i ampliar la participació de noves entitats de la Xarxa als diferents grups de treball, incorporant almenys a una nova entitat a cada grup de treball.
- Definir una estratègia per a diversificar la participació a la Xarxa que faciliti la incorporació "activa" de persones de col·lectius amb baixa participació a la Xarxa.
- Territorialitzar el treball en xarxa i l'acció antirumors.

5. Etapes i línies d'actuació

A continuació presentem un resum de les principals etapes i actuacions desenvolupades per la Xarxa, doncs pot ser d'utilitat per a ciutats interessades en posar en marxa les seves pròpies xarxes antirumors.

Naixement i creixement exponencial (2010-2011)

Context

- S'aprova al març del 2010 el Pla BCN Interculturalitat amb la participació de més de 400 entitats.
- Context econòmic i social: Comencen a fer-se patents els efectes de la crisi econòmica a peu de carrer (atur, desnonaments, emigració a la recerca de feina, etc), i amb efectes també en les entitats (disminució dràstica de subvencions públiques, equips de treball professionals que són substituïts per personal voluntari, etc.). Malgrat això, gran suport i col·laboració per part de les entitats ja que:
 - Tenen més que mai molta feina d'emergència social, però estan disposades a obrir noves línies de treball en temàtica intercultural: en un moment on es posen en qüestió drets, valors i principis bàsics, les entitats entenen que cal encara més reafirmar-se en els valors de la convivència intercultural, de la inclusió, de la igualtat, del respecte a la diferència, del diàleg.
 - La majoria ja treballaven en col·laboració amb l'Ajuntament en accions d'acollida i participatives.
 - El procés de construcció del Pla BCN Interculturalitat (2009-2010) obre moltes expectatives i interessos per treballar conjuntament amb l'Ajuntament en mesures concretes definides en el Pla.

Estructura, estratègies d'actuació i accions més destacades:

- **Disseny i posada en marxa amb màxima participació de les entitats**
 - Primera acció formativa per capacitar agents socials sensibilitzats amb l'objectiu de crear la figura de l'agent antirumors
 - Mitjançant una dinamització grupal, durant el curs els assistents van realitzar aportacions respecte a quines accions calia emprendre a la ciutat per a lluitar contra les rumors i estereotips. En van resultar més de 42 propostes. Un document resum recull les aportacions dels participants d'aquesta primera formació d'agents antirumors i va ser la base per començar el treball amb les entitats del primer grup motor de la Xarxa BCN Antirumors. Arran d'aquest treball, es defineix una primera proposta participativa dividida en 4 grups de treball a aquelles entitats que es vulguin sumar a la Xarxa.

- **Constitució oficial de la Xarxa BCN Antirumors**
 - Primera reunió (juliol 2010) amb entitats per anunciar la voluntat de l'Ajuntament de treballar la temàtica i cercar la implicació de les entitats (60 membres a l'origen)
 - Es convida a les entitats a apuntar-se a un dels 4 grups de treball que s'han pensat per recollir propostes per desenvolupar conjuntament una estratègia d'acció per combatre els rumors relacionats amb la diversitat cultural
 - S'assumeix la dinamització de la Xarxa des de l'Ajuntament amb la creació d'una Oficina Tècnica i amb la col·laboració de les entitats.
 - Arran del treball fet als grups, s'elabora un primer full de ruta amb la sistematització de les propostes recollides, i es comencen a estructurar les primeres característiques de la Xarxa: línies temàtiques, objectius, destinataris de l'acció, mecanismes de participació, grups de treball, prioritització dels rumors a treballar i de les accions a desenvolupar, etc. S'elaboren alguns documents marc, com ara:
 - la fitxa d'adhesió formal a la Xarxa
 - fitxa de participació (per sumar-se a algun grup de treball o activitat impulsada des de la Xarxa)
 - les línies estratègiques de la Xarxa (objectius, nivells d'impacte, àmbits de treball...)
 - les dimensions de l'agent antirumors
 - protocol de seguiment i resposta de notícies generadores de rumors i estereotips
 - Criteris per a una bona pràctica en el combat de rumors i estereotips sobre diversitat cultural (per ser inclosa a la web antirumors)

- **Durant els primers deu mesos de funcionament (de setembre del 2010 al juny del 2011), es van constituir dos subgrups de treball: el grup d'acció i el grup de comunicació.**
 - El grup de comunicació té per objectiu treballar en els aspectes de difusió i estratègia comunicativa de la Xarxa i els seus missatges antirumors. Entre altres, es centra en:
 - Seguiment i resposta en relació a la premsa
 - Registre de mitjans
 - Creació de continguts per a la web antirumors
 - Accions puntuals d'assessorament i decisió de línies comunicatives estratègiques
 - El grup d'acció té per objectius impulsar accions antirumors, entre altres:
 - Elaboració de material: assessorament en els continguts, disseny i distribució/difusió del material.
 - Elaboració d'un banc dels recursos ja existents
 - Creació i planificació de noves activitats de sensibilització específiques

- **Juliol 2011: realització del FODA de la Xarxa.** És la primera valoració interna amb les entitats respecte a fortaleces, oportunitats, debilitats i amenaces de la Xarxa en el moment actual. Una conclusió rellevant és que cal generar un discurs conjunt, sense expectatives diferents, treballant coordinadament, i amb un pla de treball realista. D'aquí sorgeix la idea de realitzar una jornada participativa com a solució per avançar de manera col·lectiva.

- **Des del juliol del 2011 fins al març del 2012, els dos grups de treball tornen a funcionar com a grup únic (Grup Executiu)** i es centren en la preparació de la Jornada de la Xarxa BCN Antirumors.
- **Finals 2010: Constitució de la Comissió Directora (CD) com a nucli motor.** La CD és un grup de treball nuclear d'entitats sorgit des del Grup Executiu (GE) i format per entitats. Es reuneix de forma periòdica (com a mínim un cop al mes) i entre reunions del GE. La seva principal funció és decidir propostes de treball concretes per portar al GE i donar suport a la seva execució. En aquest moment, les primeres accions a impulsar des de la CD són buscar el compromís del govern entrant (eleccions municipals al maig 2011) per donar continuïtat al treball desenvolupat per la Xarxa, i la realització d'una jornada per definir el Pla d'Acció de la Xarxa.
- **El GE i la CD treballen en aquest període molt enfocats en la organització i l'elaboració de documents per a la Primera Jornada de la Xarxa BCN Antirumors per a la definició del seu Pla d'Acció dels propers anys:** definició d'objectius, continguts, participants, elaboració de documents marc i glossari temàtic, difusió, metodologia de treball, recerca de consensos, etc.
- **Creació del Grup d'assessorament i seguiment de l'Estratègia BCN Antirumors.**
 - El Grup d'assessorament era un equip reduït i representatiu de persones de diferents àmbits implicats en els objectius estratègics de la Xarxa.
 - Les seves funcions principals eren:
 - Orientar respecte a les línies estratègiques comunicatives i d'acció
 - Supervisar les accions de la Xarxa en general
 - Avaluar els resultats de la Xarxa en un termini de 6 mesos a un any
 - Establir mecanismes de col·laboració entre els departaments i òrgans que representen, i les accions de la Xarxa
 - Activar mecanismes de difusió i coneixement de la Xarxa des dels seus àmbits de treball i influència
 - El Grup estava constituït per:
 - Representants de la Direcció d'Immigració i Interculturalitat
 - Representants d'altres àrees municipals: serveis socials, agència de salut pública, prevenció, comerç i impostos, i educació
 - Expert acadèmic
 - 2 representants de mitjans de comunicació
 - Representant del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC)
 - Un membre del Col·legi de Periodistes
 - 4 entitats de la Xarxa BCN Antirumors

Estava prevista una periodicitat de les reunions de 3 cops per any. Després la primera reunió al gener i de les eleccions al maig del 2011, es va dissoldre el Grup.

Altres accions de l'Estratègia BCN Antirumors rellevants per a la Xarxa

És important recordar que la Xarxa ha estat sempre una part fonamental de l'Estratègia BCN Antirumors. Això significa que mentre que la Xarxa avança amb el seu propi full de ruta, es fan esforços des del principi per mantenir una vinculació estreta amb altres línies d'acció promogudes a través de l'Estratègia més àmplia.

- Creació dels primers materials divulgatius (presentacions virals en powerpoint, còmic *Blanca Rosita Barcelona*, tríptic antirumors de butxaca, guia pràctica per a agents antirumors...), la web i l'edició del material tècnic "Manual per combatre rumors i estereotips sobre diversitat cultural a Barcelona". Successives reedicions amb àmplia distribució per tota la ciutat en el context de formacions, accions i activitats antirumors.
- 2010: Aparició als mitjans de comunicació de la figura de l'Agent Antirumors i de l'Estratègia mateixa, i durant el 2011 manteniment de relacions amb periodistes i mitjans de comunicació que segueixen fent-se ressò de l'Estratègia i les seves accions
- Inclusió dels projectes antirumors per a rebre subvenció mitjançant la convocatòria de la línia d'interculturalitat de la Direcció de Serveis d'Immigració i Interculturalitat (Ajuntament), i manteniment al 2011
- Creixement de l'oferta i la demanda dels cursos d'agents antirumors
- Curs escolar 2011-2012: Realització del projecte juvenil EmMou, treballant aspectes específics de rumors, estereotips i discriminació en tallers als instituts i altres espais de la ciutat
- Inici de l'interès d'altres territoris de Catalunya/Espanya/Europa pel projecte.

Consolidació de la Xarxa amb la concreció d'una estratègia: Pla d'Acció 2012-2014

Context

- La línia d'interculturalitat experimenta un punt d'inflexió a nivell polític i tècnic (canvi de govern arrel de les eleccions de 2011).
- Es revalida el model de valors interculturals amb un pla polític, el Pla de Treball d'Immigració 2012-2015 (PTI). A més de refermar-se en el model de convivència intercultural, actualitza les mesures a executar.
- A nivell tècnic, la línia d'interculturalitat es formalitza com a Programa BCN Interculturalitat. Aquest paraigües proporciona l'estructura necessària per treballar amb més sinergia, coordinació i optimització de recursos entre accions interculturals promogudes per l'Ajuntament i en col·laboració amb altres. L'Estratègia BCN Antirumors passa a formar part d'aquest Programa i ara l'Oficina Tècnica pot treballar de manera més estreta i eficient amb la Xarxa.

- En l'etapa anterior, s'havia fet palesa la gran importància de la vessant comunicativa en els projectes de sensibilització intercultural. El Programa formalitza una figura transversal clau amb un pla de comunicació global per totes les seves línies d'acció. Una de les seves principals responsabilitats és el suport comunicatiu a l'Estratègia Antirumors i la Xarxa.
- Els grups de treball més implicats de la Xarxa busquen amb l'Ajuntament maneres d'equilibrar el co-lideratge respecte a les accions a impulsar i executar.

Estructura, estratègies d'actuació i accions més destacades:

- **Març 2012: Realització de la primera Jornada de Treball de la Xarxa**, convidant a tots els seus membres, amb dos objectius:
 - **Definir de manera participada el Pla d'Acció 2012-2014:** establiment d'una estratègia on les diferents accions a desenvolupar en els propers anys formin part d'un entramat coherent d'actuacions a partir de la detecció d'àmbits d'acció prioritaris, tot evitant intervencions puntuals inconnexes.
 - **L'enfortiment de la Xarxa com a unitat d'acció:** permetre un increment del coneixement mutu entre els membres integrants de la XARXA per fomentar la interrelació entre ells i un treball més coordinat amb objectius, formes de fer i criteris compartits
- Es van definir certes premisses i reflexions que havien de guiar l'elaboració del Pla d'Acció:
 - **Fer canvis en la pròpia orientació per abordar els rumors:** l'ampliació de la perspectiva a altres estereotips, prejudicis i rumors, com ara els que s'associen al gènere, de classe social o d'edat
 - **Treballar sobre les agents de la ciutat amb gran impacte difusor i legitimador:** els mitjans de comunicació, la classe política, els professionals dels serveis públics...
 - **Incidir en les actituds de les ciutadanes i ciutadans des d'una vessant àmplia:** treballar per a una ciutadania participativa, amb capacitat crítica i empàtica, amb preparació per posar en dubte i qüestionar-se les informacions
 - **Afavorir un treball conjunt:** entitats i Ajuntament han d'assumir una corresponsabilitat conjunta en el desplegament del Pla d'Acció
 - **Ampliar la Xarxa a d'altres àmbits territorials:** treballar de forma continuada per a l'expansió d'aquesta iniciativa a d'altres ciutats de Catalunya, de la resta de l'Estat i d'Europa
 - **Territorialitzar el Pla d'Acció:** és necessari pensar en la territorialització de l'acció antirumors, en la implicació de les entitats dels territoris i aconseguir així un efecte de capilaritat de la Xarxa a la ciutat.
 - El Pla d'Acció no només ha de preveure **accions noves, sinó també ha de qüestionar-se la incidència i el funcionament de les ja existents**
 - **Difondre i desplegar l'agent antirumor:** treballar per l'assentament d'aquesta figura a la ciutat dotant-la d'un reconeixement positiu i difonent-ne la rellevància en la convivència a la ciutat.

- El Grup Executiu i la Comissió Directora identifiquen **4 àmbits d'actuació interconnectats** sota els quals s'han d'estructurar les accions que conformin finalment el Pla d'Acció: comunicació, sensibilització, formació i educació.
- A la Jornada de treball van ser convidades la totalitat d'entitats, serveis, equipaments i persones a títol individual que en aquell moment estaven adherits a la Xarxa. Van participar un total de 86 persones en una jornada que es va estendre durant tot el dia, principalment entorn a tres processos i dinàmiques:
 - 1er: treball per grups, fent aportacions i propostes corresponents als 4 àmbits d'acció
 - 2on: dinàmica de *speed-dating* per que les entitats tinguessin l'oportunitat de conèixer-se
 - 3er: exposició de cinc experiències d'entitats que havien desenvolupat projectes antirumor.
- Posteriorment es va validar el redactat final del Pla d'Acció de la Xarxa amb el GE i la CD, tenint la CD un paper destacat en el consens amb l'Ajuntament respecte a metodologia i contingut.
- Implementació del Pla d'Acció: la Xarxa va definir quatre àmbits clau d'actuació i línies estratègiques per al seu desenvolupament, i es van constituir 4 grups de treball:
 - 1. Àmbit Sensibilització:** Inclou les accions encaminades a difondre contrarumors i despertar la consciència crítica de la població. Àmbits d'actuació:
 - a. Visibilitzar i aprofitar els punts de trobada de la ciutat.
 - b. Fomentar i difondre la figura de l'agent antirumor
 - c. Apropar la reflexió a la ciutadania menys sensibilitzada aprofitant els espais de quotidianitat.
 - 2. Àmbit Formació:** Desenvolupa accions dirigides a la formació de professionals. Àmbits d'actuació:
 - a. Formació a professionals de l'administració i càrrecs polítics
 - b. Formació a treballadors i empresaris del sector privat
 - c. Capacitació del món associatiu
 - 3. Àmbit Educació:** Impulsa accions dirigides a l'educació formal i no formal. Àmbits d'actuació:
 - a. Fomentar metodologies educatives antirumors dirigides a l'alumnat més pròximes a la part vivencial, els llenguatges artístics, etc.
 - b. Formació a professionals de l'àmbit educatiu
 - 4. Àmbit Mitjans de Comunicació:** Tres vessants d'intervenció:
 - incidir en la forma en com es tracta la informació sobre immigració i diversitat en els mitjans de comunicació;

- difusió d'informacions que contrarresten els rumors o ofereixen experiències positives d'interacció intercultural;
- estratègia de comunicació per difondre l'existència dels objectius i el funcionament de la Xarxa.

Àmbits d'actuació:

- a. Promoció del compromís dels mitjans de comunicació amb la diversitat cultural
- b. Formació per a professionals dels mitjans de comunicació entorn de la seva responsabilitat social en aquest tema
- c. Estratègia de comunicació de la Xarxa.

Altres accions de l'Estratègia BCN Antirumors rellevants per a la Xarxa

- Inici de recolzament a accions antirumors concretes iniciades des de la xarxa associativa de barris concrets (per ex: vídeoantirumors de Ciutat Meridiana)
- Creació del 1er Catàleg d'Activitats Antirumors
- Creixement mantingut de l'oferta i la demanda dels cursos d'agents antirumors
- Continuitat de recolzament via subvenció a projectes antirumors de les entitats de la ciutat
- Reedició i distribució de materials i elaboració de nous (capítols de còmic Blanca Rosita Barcelona, etc)
- Manteniment de relacions amb periodistes i mitjans de comunicació que segueixen fent-se ressò de l'estratègia i les seves accions

Creixement estratègic: territorialització i optimització de les aliances i els recursos (2013-2014)

Context

- L'elaboració del Pla d'Acció proporciona a la Xarxa un full de ruta a implementar de forma coordinada entre les entitats i l'Ajuntament
- La consolidació de la Xarxa va acompanyada d'una tendència a un paper menys reactiu i més proactiu i propositiu per part de les entitats dels grups de treball
- Es busca permanentment assolir un lideratge compartit de les entitats amb l'Ajuntament tant a nivell de producció de materials, com en aspectes de caràcter més comunicatiu.
- Es busca un creixement estratègic, que es reflecteix en les següents accions:

- Diversificació de la Xarxa per ser una Xarxa intrínsecament intercultural en el seu equip de formadors-es, les entitats participants al Catàleg d'activitats, participants dels cursos, les entitats membres de la Xarxa, etc
- Més implicació de les entitats als grups de treball de la Xarxa i definició clara de rols i funcions, també amb la Comissió Directora, per complir els objectius del Pla d'Acció
- Disseny d'un mapa de les entitats de la Xarxa
- Treball per àmbits/sectors concrets: comerç, sanitat, educació, persones grans, etc
- Territorialització d'accions antirumors estratègiques en barris concrets
- Innovació en metodologies de treball en xarxa per generar processos de treball conjunt mitjançant formacions i accions antirumors específiques
- Sinergies amb actors clau de la ciutat i transversalització de l'acció antirumors dins l'Ajuntament

Estructura, estratègies d'actuació i accions més destacades:

- Posada en marxa dels mecanismes per implementar el Pla d'Acció i donar resposta a tots els continguts proposats. Es fusionen el Grup de Materials Comunicatius amb el Grup de Materials Educatius, convertint-se en el Grup d'Accions Antirumors al Territori. L'estructura i les línies d'acció d'aquest període són:
 - **Grup d'accions antirumors al territori.** Es reprèn l'idea de treballar a dos nivells: ciutat i territori. Prioritats: propostes d'acció a nivell de barri per apropar materials, recursos, informació, etc., i desenvolupar accions adaptades a les necessitats i particularitats dels diferents territoris de la ciutat
 - **Grup de formació.** Prioritats: arribar a sectors clau (sanitat, comerç, educació...), diversificació de la participació a les formacions i donar seguiment a les diferents accions formatives existents
 - **Grup de comunicació.** Prioritats: accions comunicatives a nivell de ciutat, i generar notícies i esdeveniments per aparèixer als mitjans. Aprofundir en la incidència comunicativa en les xarxes socials
- La Comissió Directora es reuneix periòdicament, aproximadament 1 vegada al mes i depenent també de les necessitats del moment. Al 2013, principalment es dedica a:
 - Definició del procés d'elecció de la nova CD i traspàs
 - Revisió de la fitxa d'adhesió a la Xarxa.
 - Elaboració de la Memòria 2012 de la CD
 - Definició dels principals objectius a assolir durant el 2013
 - Definició de les primeres línies de cara a definir les estratègies de comunicació i de diversificació de la XARXA
 - Organització de les dues plenàries de la Xarxa realitzades al 2013.
- Durant aquesta etapa, les principals vies d'adhesió a la Xarxa, són:
 - Formació d'agents antirumors
 - Seguiment de projectes subvencionats a través de la línia d'interculturalitat
 - Catàleg d'activitats antirumors

- Presentacions de la Xarxa als barris de la ciutat
- Coneixement de l'iniciativa per Internet

Altres accions de l'Estratègia BCN Antirumors rellevants per a la Xarxa:

- Territorialització d'accions antirumors estratègiques en barris concrets
- Continuitat del Catàleg d'activitats antirumors, amb la edició de 2014 del Catàleg general, un Catàleg específic per a educadors-es i la dinamització estratègica del Catàleg
- Primera avaluació de l'EBA
- Reedició i distribució de materials i elaboració de nous (gots, punts de llibre, etc) Elaboració d'un nou còmic antirumors, el num 4 de *Blanca Rosita Barcelona*.
- Nous capítols del Manual Antirumors i actualització de les dades i argumentari antirumors
- Manteniment de relacions amb periodistes i mitjans de comunicació que segueixen fent-se ressò de l'Estratègia i les seves accions
- S'inicia el procés de recull i sistematització de l'evolució de l'Estratègia, les seves metodologies i experiències
- Reconeixement de l'Estratègia BCN Antirumors com a bona pràctica a Europa (EU-MIA, ECCAR, Intercultural Cities) i a l'Estat espanyol (CEPAIM, Xarxa RECI), entre d'altres
- Participació al Projecte europeu C4i (Communication for Integration), del Consell d'Europa amb 10 altres ciutats de la xarxa Intercultural Cities, amb el rol de transferència de coneixements, per l'aplicació i adaptació de l'Estratègia antirumors a altres contextos, durant el període 2014-2015

6. Persones implicades a la Xarxa i canals de participació

- Implicats: Entitats i associacions, persones a títol individual, equipaments i programes municipals.
- Canals de participació: Grups de treball. Plenàries. Activitats antirumors. Comunicació via correu electrònic, butlletí quinzenal, web.

7. Difusió: Impacte de la comunicació

- En el període 2013-2014 s'ha fet una valoració de la comunicació de la Xarxa, tant a nivell intern com a extern i s'han començat a definir els objectius i accions d'aquests dos nivells
- **L'acció comunicativa cap a l'exterior** es construeix i desenvolupa actualment en el marc de l'Estratègia Antirumors de l'Ajuntament de Barcelona en una lògica de suport permanent a la Xarxa.

Destaquem algunes accions com:

- Col·laboració amb el programa "Tot un món" per a la producció de 70 capítols d'una temporada antirumors a la Televisió de Catalunya, amb testimonis de persones de la Xarxa.
- Visibilització en els mitjans de comunicació de les diferents accions de la Xarxa (difusió de punts de llibres, entrevistes i notícies en premsa i ràdio, etc)
- Creació d'una plataforma de difusió específica: tumblr "Dades contra rumors".
- Presentacions de la Xarxa als diferents barris i districtes de la ciutat
- Trobades d'intercanvi i transferència de coneixements en relació a l'Estratègia i la Xarxa, amb tècnics i tècniques d'altres ciutats de Catalunya, la resta de l'Estat i Europa
- Accions de ciutat: participació de la Xarxa a les Festes de la Mercè 2013 i a la Trobada d'entitats del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona (CMIB)
- Producció de desplegable explicatiu de la Xarxa BCN Antirumors,

8. Recursos

Recursos d'impacte de la Xarxa:

- Canals de comunicació a les xarxes socials: web, facebook, twitter:
Web: www.antirumors.cat
facebook.com/BCNAccioIntercultural
twitter @BCNAntirumors
- Catàleg d'Activitats Antirumors 2014
- Còmic *Blanca Rosita Barcelona 1, 2, 3, 4*
- Manual Antirumors i la seva actualització
- Desplegable informatiu de la Xarxa
- Gots, xapes, punts de llibre, xalecos, bosses

Recursos humans:

- Equip tècnic implicat en la Xarxa/Estratègia:
 - 1 tècnica responsable de l'Estratègia i referent de la Xarxa i les formacions antirumors;
 - 1 tècnica responsable del Catàleg d'Activitats Antirumors
 - 1 tècnic responsable de la comunicació de l'Estratègia;
 - 1 tècnica de suport a la territorialització de l'acció antirumors
 - 1 dinamitzadora de suport a l'Estratègia
 - 1 coordinadora d'equip

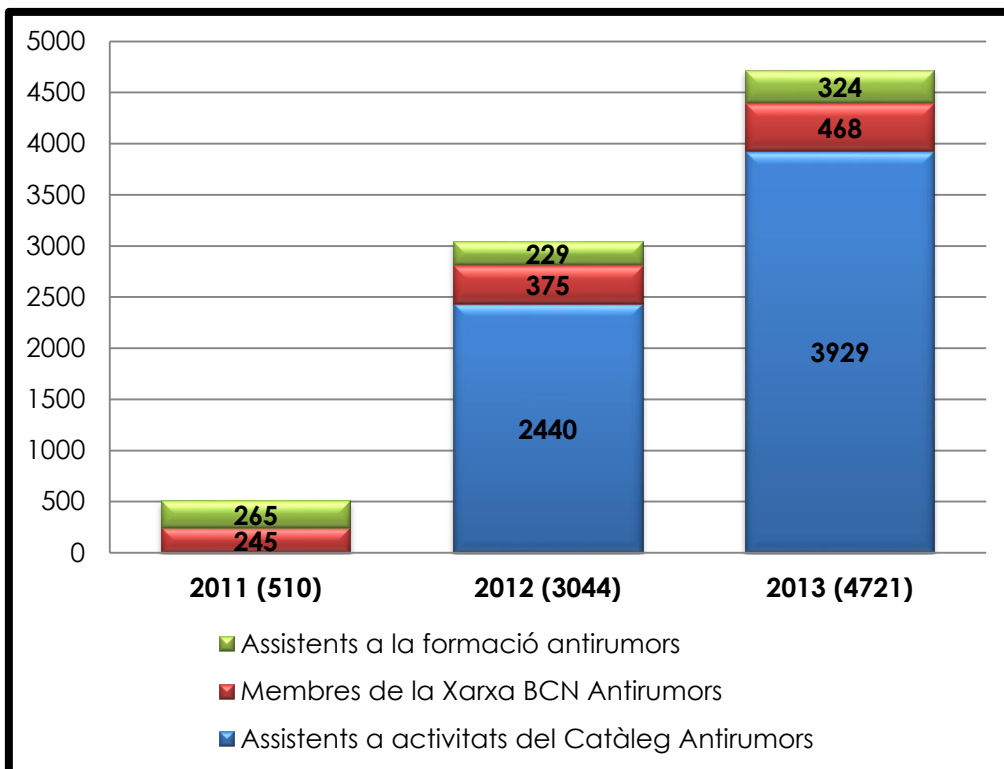
- 1 referent municipal, responsable de tots els projectes i línies d'acció del Programa BCN Interculturalitat, incloent l'Estratègia.
- Contractació per encàrrecs específics de proveïdors externs (formació d'agents antirumors, edició, maquetació i impressió de materials, muntatge d'estands, elaboració de vídeos, etc)
- Col·laboració i participació d'entitats de la ciutat i mitjans de comunicació locals i generalistes

Recursos pressupostaris: Finançament de l'Ajuntament de Barcelona

9. Objectius aconseguits (evolució i impacte)

Canvis en la composició de la XARXA

A continuació es presenta de forma gràfica l'evolució dels participants de l'Estratègia a nivell quantitatiu respecte a les seves diferents línies d'acció durant els anys 2011, 2012 i 2013:

Participants en iniciatives de l'Estratègia BCN Antirumors. Evolució 2011-2013.

Variació global: +926%

Es constata un creixement exponencial de la participació en les diferents línies desenvolupades des de l'Estratègia. És important tenir en compte que tant el Catàleg com la Formació són font d'arribada de nous membres a la Xarxa, i per tant el seu creixement alimenta a la pròpia Xarxa.

La taula següent resumeix l'evolució del nombre de membres de la Xarxa durant el període 2010-2013:

2010	2011	2012	2013
65	245	375	468

- En quant a les entitats membre, la Xarxa també ha tingut canvis importants: de 65 entitats al 2010, totes vinculades al treball social i a temes d'acollida, hem passat al 2013 a 157 entitats amb línies de treball molt diverses.
- També augmenta el número de membres de la Xarxa que s'hi adhireixen com a persones a títol individual (de "0" al 2010 a 311 al 2013). Aquesta presència creixent de persones a títol individual que volen tenir una participació més activa a la Xarxa, ha portat a començar amb el nou projecte: "Agents antirumors en acció".

Fites i canvis rellevants de funcionament de la Xarxa:

- Desenvolupar un Pla d'Acció construït participativament, full de ruta durant 2 anys. Estan en marxa el 70% de les seves mesures, i els objectius principals pel 2015 seran avaluar el Pla d'Acció i la seva activitat, i implicar als membres en el disseny d'un nou pla per l'etapa següent
- Les entitats dels diferents grups de treball han passat, en el darrer període, de ser entitats consultives a ser actives, propositives i executives.
- Hi ha ara mateix una aposta forta per part de les entitats i de l'Ajuntament per assumir un lideratge compartit de la Xarxa que implica cada vegada més la cerca del consens. L'elaboració de materials i accions de sensibilització no són només accions des de l'Ajuntament cap a les entitats si no des de la Xarxa (entitats amb Ajuntament) per a la ciutat
- Els canvis a l'equip tècnic del Programa BCN Interculturalitat que gestiona l'Estratègia, principalment la incorporació del responsable de Comunicació, nodreix la Xarxa d'un nou marc que determina la forma en que es treballen els missatges i les accions de sensibilització:
 - Al fet estadístic es sumen els valors de la interculturalitat: es proposa la reflexió sobre la convivència en la diversitat des d'un nivell humà i ètic.
 - S'incorporen als missatges de sensibilització una terminologia inclusiva amb uns discursos respectuosos i igualitaris
- Avançar en línies de treball per esdevenir una Xarxa intercultural

- Assolir accions conjuntes entre els diferents grups de treball i la resta de la Xarxa.

10. Sistemes de seguiment i avaluació de la Xarxa

- **Tal i com es comenta anteriorment, al juliol 2011: Realització del FODA de la Xarxa.** És la primera valoració interna amb les entitats respecte a fortaleces, oportunitats, debilitats i amenaces de la Xarxa. Una conclusió rellevant és que cal generar un discurs conjunt, sense expectatives diferents, treballant coordinadament, i amb un pla de treball realista. D'aquí sorgeix la idea de realitzar una jornada de treball participatiu com a solució per avançar de manera col·lectiva.
- **Avaluació de la comunicació interna i externa de la Xarxa al 2013-2014,** amb la participació de tots els grups de treball. A partir dels resultats, la Comissió Directora conjuntament amb l'Oficina Tècnica han començat a treballar en una proposta comunicativa a fi de definir més clara i efectivament els objectius comunicatius en aquest dos nivells: intern i extern.
- **La primera avaluació completa de l'Estratègia BCN Antirumors** es realitza durant el 2013.
 - Per a realitzar-la, es va enquestar a 75 membres de la XARXA (45 entitats i 30 persones a títol individual). A l'octubre del 2013 estan a punt els resultats i les conclusions, i es realitza una presentació de l'Avaluació de l'Estratègia a la que es convida a tota la Xarxa
 - Dins de les recomanacions vinculades a la Xarxa, ja s'estan treballant algunes, com per exemple:
 - **Enfortir el vincle dels agents formats amb la Xarxa BCN Antirumors.** En aquest sentit, i tal com s'ha comentat en punts anteriors, de cara al 2014 s'impulsa el nou projecte "Agents antirumors en acció", que vol ser un espai d'intercanvi i de participació dins de les diferents activitats antirumors que es desenvolupen al llarg de l'any. Aquesta proposta de treball vol acostar als i les agents al territori i explorar vies de treball i col·laboració a través de les xarxes socials.
 - **Potenciar trobades presencials (plenàries i sessions de treball) dinàmiques i participatives** en que els membres de la Xarxa siguin els protagonistes i es fomenti la interacció directa entre ells.

11. Dificultats i solucions

Dificultat 1. Treballar sobre una ciutat amb realitats territorials molt diverses i amb dinàmiques comunicatives específiques sobre els rumors. En aquest sentit, resulta complex dirigir els mateixos missatges generalistes a tota la ciutat i que siguin efectius

Solucions:

- S'ha iniciat un treball de territorialització de l'Estratègia que permet treballar amb els agents socials clau de la Xarxa que tenen un coneixement ampli de la realitat dels barris en que treballen i així poder ajustar els missatges, els recursos i el desplegament de les accions antirumors.
- A més, es disposa del Catàleg d'Activitats Antirumors, una eina a disposició dels serveis, equipaments, centres educatius, entitats, etc., que ofereix diferents formats d'activitats de sensibilització i deixa marge d'elecció als agents territorials per fer-ne un ús ajustat a la seva realitat

Dificultat 2: Arribar a la població no sensibilitzada/no associada. La Xarxa és conscient que arriba principalment a persones sensibilitzades davant els rumors, els estereotips i els prejudicis sobre diversitat cultural, la immigració i/o la interculturalitat. Per tant no s'aconseguia l'objectiu real de facilitar a persones no sensibilitzades expressar les seves vivències i posicionaments sobre la convivència amb persones d'origen divers. D'aquesta manera, la Xarxa i l'Estratègia no tenien un impacte sobre els seus destinataris principals.

Solucions:

- Territorialització de l'Estratègia amb membres de la Xarxa que tenen incidència a nivell de barri
- Donar continuïtat a arribar a persones sensibilitzades per tal de reforçar la Xarxa i que tinguin eines per arribar a la ciutadania que encara no estigui sensibilitzada
- Recursos de l'Estratègia: Catàleg d'activitats antirumors, formació adaptada a diferents sectors (educació, salut, comerç de proximitat...), treball amb els mitjans de comunicació

Dificultat 3: Comunicació interna i interacció entre membres de la Xarxa

Solucions:

- La Comissió Directora ha treballat de valent sobre aquest repte conjuntament amb els grups de treball i l'Oficina Tècnica de l'Estratègia. S'ha començat a incidir amb canvis en els espais participatius. Les plenàries dos cops a l'any, per exemple, ja no són només un espai informatiu i de posada al dia sobre les activitats de la Xarxa. Se li dona una importància central a generar dinàmiques on els/les participants es poden conèixer, compartir experiències i treballar junts en grup per fer propostes de futur.
- Treball entorn a la comunicació interna i assolir un flux comunicatiu adequat entre els grups de treball i la resta de membres de la Xarxa.

Dificultat 4: Cerca de consens i accions compartides entre les entitats i l'Ajuntament, sobretot en moments de posicionament respecte a declaracions polítiques i interlocució amb els mitjans de comunicació.

Solucions:

- Planificació de trobades entre la Comissió Directora (entitats) i el Comissionat com a responsable polític

- Cerca de consens i circuits vàlids de presa de decisions entre les entitats i l'administració a través de l'Oficina Tècnica

Dificultat 5: Establir formats i dinàmiques de treball realistes i efectives entre l'Ajuntament i les entitats implicades en els grups de treball més nuclears i actius

Solució:

- Les entitats dels diferents grups de treball han passat de ser entitats consultives a un paper més proactiu i executiu. Aquest canvi ha vingut generat, entre altres, per una demanda de les entitats i per una acomodació entre allò que es vol fer i allò que es pot fer.

Dificultat 6: Fer de la Xarxa un espai de participació realment divers i intercultural

Solució:

- Des de la Comissió Directora i l'Oficina Tècnica es defineix una estratègia de diversificació de la Xarxa, que té com a primer punt de partida explorar quins són els interessos de les persones de diferents orígens culturals de la ciutat i aleshores dissenyar accions que les impliquin i facilitin la seva participació

Dificultat 7: L'Estratègia/Xarxa neix sense disseny inicial tancat i detallat (planificació, objectius, etc.) i els efectes negatius són tenir molts fronts oberts, incertesa sobre quins són els objectius prioritaris, i el repte de la gestió de les expectatives dels actors involucrats.

Solució:

- Elaboració d'un full de ruta "Pla d'Acció de la Xarxa 2012-2014" i creació de grups de treball ad hoc

Dificultat 8: L'Avaluació de l'Estratègia va assenyalar el fet de que una de les amenaces per a la Xarxa té a veure amb un cert desequilibri entre entitats membres de la Xarxa segons el seu grau de professionalització, una qüestió que podria afectar negativament la seva capacitat per seguir el ritme de la Xarxa.

Solució:

- Es vincula a l'objectiu de diversificar la Xarxa que s'ha mencionat anteriorment. Per tal d'impulsar accions per aconseguir aquest objectiu, està clar que una de les raons dels obstacles per una xarxa més culturalment diversa podria estar en el ritme i els mètodes de treball, que són més apropiats a contextos professionals i no tant per com treballen les associacions dels diferents col·lectius, per exemple, sobretot en el cas dels grups de treball existents.

12. Oportunitats generades, recomanacions i reptes de futur

Oportunitats generades

1. La gran diversificació d'entitats i agents als quals s'ha pogut arribar: la Xarxa ha passat de 65 entitats al seu primer any (2010), totes vinculades al treball social i a temes d'acollida, a 157 entitats al 2013, amb línies de treball molt diverses. Aquesta identificació d'actors i agents socials de Barcelona que fins ara no treballaven en col·laboració amb l'administració/serveis d'immigració, ha donat a la Xarxa profunditat i qualitat en el coneixement del treball que es desenvolupa a la ciutat, ampliant contactes i projectes, detecció d'interessos i necessitats, etc.
2. La Xarxa ha donat un marc de treball i de col·laboració per a agents i persones que es sentien aïllades i soles fent feina de combatre rumors i estereotips sobre la diversitat cultural. L'existència d'una xarxa els ha dotat de legitimitat i eines per treballar-hi amb més recolzament i de forma més sòlida.
3. Entitats de Barcelona han fet propi en la seva estructura els continguts i els objectius de la Xarxa, creant activitats de sensibilització ad hoc i fent un punt d'innovació en l'activitat desenvolupada fins ara
4. És el primer projecte intrínsecament intercultural que compta amb la població autòctona com a destinatària principal de les accions d'informació i sensibilització. Això ha suposat un punt d'inflexió en els projectes fets des d'immigració/interculturalitat.
5. Projecció nacional i internacional de l'Estratègia/Xarxa: participació en fòrums, projectes internacionals, presentació de bones pràctiques, etc. Això ha refermat el posicionament de les polítiques d'interculturalitat de l'Ajuntament de Barcelona arreu, i ha facilitat l'establiment de contactes i sinergies amb altres experiències exitoses i bones pràctiques en gestió de la diversitat cultural.

Recomanacions:

1. Maximitzar les oportunitats de construir les propostes entre ajuntament i entitats, per garantir un compromís i una corresponsabilització en el desenvolupament de les accions (en el cas de BCN, les entitats van ser consultades des del moment mateix d'elaboració del Pla BCN Interculturalitat, en el 1er document de propostes fetes a les formacions pilot, en la constitució primer de grups executius i després de grups de treball, en la formació d'una comissió directora, l'elaboració del Pla d'Acció, etc.)
2. Facilitar la interlocució entre el teixit associatiu i els responsables polítics, per tenir un diàleg permanent, ajustar diferents mirades i trobar punts d'equilibri en un tema que és delicat a nivell mediàtic
3. Buscar formes dinàmiques de participació, fomentant el treball en xarxa i el coneixement mutu entre les entitats. Assumir, d'alguna manera, una certa "pèrdua de control" sobre els

processos basant-se en la confiança entre l'administració i les entitats compromeses quan aquestes se'ls han apropiat i no necessiten de l'Ajuntament com a intermediari. En aquest sentit, cal estar sempre atents a com es comparteix el lideratge de la xarxa.

4. El caràcter obert i flexible de la xarxa proporciona adaptabilitat i una forma de fer inclusiva (per exemple, pocs requisits per formar part de la xarxa). Alhora, quan la Xarxa ha crescut i madurat, ha demanat una major formalitat en els processos ja que requeria d'un discurs i un model de participació més acurat.
5. Realitzar processos d'autoanàlisi en alguns moments clau pot significar un punt d'inflexió en quant a detecció de febleses i orientacions de cap a on s'ha de caminar (aquí destaquem la realització del FODA per part dels grups de treball de la Xarxa a Barcelona, que van donar com a guia la necessitat d'una jornada amb les entitats i d'un pla de treball compartit, consolidant un full de ruta).
6. La importància de constituir un "nucli central" d'entitats amb qui establir consensos i que doni legitimitat a la feina desenvolupada des de la xarxa (a Barcelona, la comissió directora).
7. L'adhesió de persones a títol individual com a indicador d'una diversificació en quant als membres de la xarxa. Les entitats hi accedeixen generalment per motius laborals, en canvi les persones a títol individual ho fan més aviat per convicció personal.
8. Dotar de significat i contingut a la xarxa amb premisses conceptuals clares de quin és el model de gestió de la diversitat (en el cas de Barcelona, el model intercultural).
9. Estar atents a les especificitats que existeixen en sectors i en territoris concrets, per donar eines i facilitar un treball per part de membres de la xarxa que hi vulguin realitzar accions adaptades.

Reptes de futur

1. **Tenir una Xarxa que reflecteixi realment la diversitat cultural i social present a la ciutat de Barcelona:** la participació de més entitats dedicades a l'àmbit educatiu, AMPAs, associacions de veïns i veïnes, així com entitats de persones d'altres col·lectius, com el col·lectiu xinès, pakistanès, marroquí, entre altres.
2. **Seguir treballant per arribar a públics diversos** a través de les diferents eines i recursos de què disposa la Xarxa.
3. **Millorar les vies de comunicació** entre i des de la Xarxa. Aconseguir espais de comunicació reals.

4. **Cercar més i millor vinculació amb actors i àmbits estratègics:** àmbit acadèmic, per exemple.
5. **Visibilitzar l'intercanvi recíproc entre les diferents entitats** de la Xarxa i els projectes que duen a terme com a exemple de bona pràctica del treball en xarxa.
6. **Potenciar l'optimització de les eines, els recursos, les accions i els projectes des de la diversitat d'actors que componen la Xarxa** (lligat a la millora de processos de comunicació interna i dinàmiques presencials participatives. Un bon exemple és la dinàmica de *speed-dating* realitzada a la Jornada de treball).
7. **Consolidar el projecte "Agents antirumors en acció"**, per persones a títol individual que volen tenir una participació més activa a la Xarxa.
8. **Fer sostenible el treball amb agents territorials de la Xarxa.**
9. **Fer un seguiment i avaluació de l'execució del Pla d'Acció 2012-2014 de la Xarxa.**
10. **Consolidar un lideratge compartit entre l'Ajuntament i les entitats de la Comissió Directora** en la tasca antirumors, compartint les presentacions davant la ciutadania i els mitjans de comunicació.
11. **Visibilitzar la tasca de la Comissió Directora.**
12. **Enfocar un treball més global en relació amb la convivència intercultural**, basat en la riquesa de la diversitat i aprofitant que l'Estratègia ha representat un pont per arribar a la vida quotidiana de les persones.

13. Annexe: Fonts de documentació

- CEPAIM - Bona Pràctica: Estratègia BCN Antirumors, Xarxa Antirumors i Formació antirumors
- Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona - Bona Pràctica 2014.
- Projecte C4i/Consell d'Europa - Document "Metodologia de detecció de rumors. L'experiència de l'Estratègia BCN Antirumors", elaborat al 2014.
- Universitat de Montreal/Consell d'Europa - "Building Intercultural Policies and Practices in the City of Barcelona. A Case Study" (2014) Pendent de publicació.
- Web: www.bcnantirumors.cat
- Pla d'Acció de la Xarxa 2012-2014:
<http://bcnantirumors.cat/sites/default/files/Pla%20d%27accio%CC%81%20Antirumors.pdf>)

- Ajuntament de Barcelona/SOCOL - Avaluació de l'Estratègia BCN Antirumors
- Programa BCN Interculturalitat/Ajuntament de Barcelona - Memòria 2012
- Programa BCN Interculturalitat/Ajuntament de Barcelona - Memòria 2013
- Xarxa BCN Antirumors/Ajuntament de Barcelona - Documents d'arxiu de la realització de la Jornada de treball per l'elaboració del Pla d'Acció 2012-2014 de la Xarxa
- Xarxa BCN Antirumors/Ajuntament de Barcelona - Documents d'arxius d'actes de reunions del grups executius, les plenàries, la comissió directora i els grups de treball